

Alle statsforvaltere og kommuner

IVARETAKELSE AV UTSATTE BARN, UNGE OG VOKSNE I EN SÅRBAR PERIODE

Pandemien har igjen blusset opp og skaper noen steder utfordringer knyttet å holde tjenester til barn og unge åpne og tilgjengelige. Stort sykefravær hos ansatte og deres barn i tillegg til økt bruk av karantenering, faller på et tidspunkt inn mot jula som er særlig sårbart for utsatte barn, unge og voksne. Tjenester kan igjen komme til å befinne seg i en situasjon der det ikke er mulig å løse alle oppgavene, samtidig som bekymringen for barn og familier med sammensatte behov kan være økende. Bufdir har oppdatert brev om hvordan barneverntjenesten bør prioritere sine oppgaver i slike situasjoner. Den reviderte utgaven datert 10.12.21 [er tilgjengelig her](#).

Barnevern og krisesenter har status som samfunnskritiske funksjoner. For å sikre forsvarlighet og redusere konsekvensene av pandemien, har myndighetene under hele pandemien gitt anbefalinger til tjenestene. Statsforvalter har ansvar for å følge opp og sikre at kommunene jobber i henhold til disse. For den perioden vi befinner oss i nå vil Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet minne om følgende viktige prinsipper:

1. Tilgjengelige tjenester

Det kommunale barnevernet og krisesentertilbudet skal holde åpent og være fysisk tilgjengelig. Hjemmekontor og digitale møter skal kun brukes når det er forsvarlig. Dette forutsetter effektive smittevernstiltak i tjenestene, slik at ansatte og brukere beskyttes og risikoen for smittespredning minimeres. En forutsetning for at det helhetlige tjenestetilbudet til barn, unge og utsatte familier kan opprettholdes er at det tverretatlige samarbeidet ivaretas.

Tjenestene bør aktivt følge opp barn og familier med sammensatte behov som det er særlig bekymring for i den perioden vi går inn i nå. Undersøkelser eller oppfølging av familier i hjemmet skal gjennomføres ved behov og i henhold til helsemyndighetenes anbefalinger om bruk av smittevernutstyr. Tjenestene bør gå i dialog med helsetjenester slik atansatte kan sikres tilgang til nødvendig smittevernutstyr.

2. Forholdsmessige tiltak

Når kommunen skal sikre forsvarlige tjenester til barn, unge og sårbare voksne må forholdsmessigheten i tiltaket vurderes. Dette betyr at forventet positiv effekt av tiltak må veies mot mulige negative konsekvenser på kort og lang sikt.

Både kommunale, statlige, ideelle, frivillige og private virksomheter leverer tjenester ulike målgrupper har rett til. Rettighetene til tjenester opphører ikke i krisetid, men covid-19-forskriften åpner for å gjøre unntak fra noen lovbestemmelser dersom det er nødvendig av hensyn til smittevern. Imidlertid bestemmer Grunnloven § 104 at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved avgjørelser som berører barn. Det samme følger av Barnekonvensjonen art. 3 nr. 1. Barnets interesser er ikke bare et relevant moment, men inngår som et tungtveiende element ved forholdsmessighets-vurderingen etter Grunnloven § 102 og EMK art 8 annet ledd (Rt. 2015 side 93). Dette innebærer at det må gjøres en grundig vurdering av konsekvenser for barn før en rettighet eventuelt tas bort.

3. Medvirkningsprosesser skal opprettholdes

Kommuner har en plikt til å opprette råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller andre medvirkningsorgan for ungdom. Under pandemien har vi sett at flere kommuner ikke har opprettholdt disse funksjonene, og deres rett til medvirkning i beslutninger som gjelder dem har ikke blitt fulgt opp. Bufdir vil minne om at når kommuner planlegger å utarbeide smitteverntiltak som berører barn, unge og personer med funksjonsnedsettelse må disse gruppene involveres i prosessen. Møter med råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsrådene skal opprettholdes også under pandemien. Det viser i denne forbindelse til [veileder for ungdomsråd](#) og [veileder for råd for personer med funksjonsnedsettelse](#).

Med hilsen

Anders Henriksen
Divisjonsdirektør

Kjetil Andreas Ostling
Divisjonsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.